

**СУБКУЛТУРИТЕ В
БЪЛГАРСКИЯ ПРЕХОД КЪМ
ДЕМОКРАЦИЯ**

Култура

Устойчиви форми на поведение и менталност, предавани от поколение на поколение по негенетичен път и свързаните с тях артефакти. При човека тя се развива предимно на знакова основа и играе решаваща роля при неговата самоидентификация.

Субкултура

Устойчиви форми на поведение и менталност в дадена общност, които обаче са различни от основната (базова) култура, но не засягат всички нейни аспекти и не обхващат всички представители на основната културна общност. Субкултурата също продуцира свои артефакти и играе ролята на допълнителен самоидентификатор.

СУБКУЛТУРА - ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

Фокус – тази част от базовия културен спектър, върху който е концентрирана дадената субкултура.

Ядро – тези носители на субкултурата, които изцяло споделят основните и ценности и практики, и се идентифицират с нея.

Културогеми - наративи, използвани в масовото съзнание за изразяване отношение към действителността и служещи за формиране, оправдание и инициране на социалното действие. Те са и основният механизъм, чрез който субкултурата се извява като субект в обществените процеси.

Идеологеми - културогеми в рамките на политическата култура.

ОСНОВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ СУБКУЛТУРИ НА ПРЕХОДА

Субкултура на „реалния социализъм“

Сравнително хомогенна, най-вече в идеологическо отношение.

Политическата сфера - разпростира и в други сфери – художествена, икономическа (теория) и т.н.

Фокус

Субкултура на „антикомунизма“

Идеологически нехомогенна – в началото обхваща почти целия политически спектър

Фокусирана в политическата сфера. Слаба връзка с другите сфери.

Културогеми

Многомерни, с няколко смислови пласта, често превръщащи действителността (Маркс).

Значение за прехода

Определящо значение за хода на прехода
във всички негови основни измерения

ОСНОВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ СУБКУЛТУРИ НА ПРЕХОДА

Субкултура на „реалния социализъм“

Идеологеми

„Реалният социализъм“ е добро, ляво общество
Повече ляво – повече държавна собственост

Антикомунизмът = фашизъм

БСП олицетворява лявото, СДС - дясното

Преходът е десен

Не е възможна истинска социална политика

Постоянно настъпление на фашизма

Субкултура на „антикомунизма“

Идеологеми

Доброто общество е това преди 9.9.1944 година
„Реалният социализъм“ = комунизъм = диктатура

Лявото = тоталитаризъм = диктатура

СДС олицетворява дясното, БСП – лявото

Преходът е подменен

Комунистите окрадоха държавата

Необходимост от истинска промяна - лустрация

Влизането в НАТО и Европейския съюз – „национален идеал“

„БОРЧЕСКО-МУТРЕНСКА“ СУБКУЛТУРА

Фокус

Криминогенна субкултура с фокус в сивата и черната икономическа дейност.

Културогеми

Едномерни (плоски) културогеми, изразяващи първични ценности.

Значение за прехода

Катастрофално икономическо влияние, като физически ексекUTOR на дребния, а и на средния бизнес в България през деветдесетте години.

СУБКУЛТУРА НА „ЧЕСТНИЯ ЧАСТНИК“

Фокус

Икономическа дейност главно въз основа на полурегламентирани или изцяло нерегламентирани отношения с държавни структури и служители.

Културогемии

„Пресадени“ на българска почва на идеологемите на неолиберализма.

Значение за прехода

Въз основа на създадените от държавата „благоприятни“ условия, „преформатираха“ българската икономика превръщайки я в осакатена едностранчиво структурирана и функционираща като сбор от полулегални монополи и олигополи.

СУБКУЛТУРА „ПРИРОДОЛЮБИТЕЛ“

Фокус

Опазване на природата в глобален и регионален мащаб,
права на човека и т.п .

Културогеми

Градят се главно около терминологията и идеите
на концепцията за Устойчиво развитие.

Значение за прехода

Сравнително малко значение, тъй като се появява
практически в неговия край.